

[Aksel Møller.]

dem, der søger en højere uddannelse. Ved at forsinke deres vej gennem skolen gør man uddannelsen for dem kostbarere end nødvendigt. Hvis virkningen så endda var en forbedring af skolegangen for alle andre. Men man løser jo ikke dette problem. Når man ikke tør gennemføre det obligatoriske 8. skoleår, er der næppe nogen mulighed for, at man kan skaffe folkeskoleuddannelsens unge en virkelig omfattende og solid viden, som de kan anvende, eller som samfundet kan drage nytte af i den videre udvikling af et større produktionsapparat.

Det skulle nu ikke være så svært på baggrund af de bemærkninger, jeg her har gjort — og især på baggrund af de bemærkninger, mit parti ved forskellige lejligheder, når økonomiske spørgsmål har været til behandling i tinget, har gjort, idet vi har fremsat tanker, der søgte at finde en anden vej end den, regeringspolitikken har søgt — at se, hvorledes denne konservative politik vil være bygget op, bygget op på det enkelte menneske fremfor på staten. Denne konservative politik er helt sikker på, at det, det drejer sig om, er at nå frem til det øjeblik, da overskuddet på statsregnskabet kan anvendes til lettelse af skatter og afgifter. Så tungt som den direkte skat hviler på mellemstanden, må en konservativ politik først og fremmest foretrække en lempelse her.

Produktionsomkostningerne er i Danmark bestemt af, hvad det koster pristalsfamilien at leve. Vil man holde igen på produktionsomkostningerne, må man være varsom med at forhøje skatter og afgifter og stræbe efter at gøre denne udgiftspost i pristallet mindre. Det kan i alt fald ske, så snart staten kan give afkald på at lægge større byrder på befolkningen end nødvendigt for en sparsommelig statshusholdning. Det skal også nok vise sig at være den eneste måde, hvorpå man kan vente produktionsomkostningerne nedbragt på længere sigt. Men hvilke muligheder har man for at virkeliggøre denne politik i dag? Ja, det afhænger af, hvordan det valg falder ud, som skal finde sted den 14. maj.

Vi har ikke noget handledygtigt demokrati. Folketinget er splittet i mange partier, så mange, at det ikke er skik og brug at tale om ansvar i dette hus, højst

om medansvar. Somme tider synes jeg, vi står over for et forvrænget billede af demokratiet. Demokrati er styre af flertallet i folket med respekt for mindretallet og med rettigheder, som skåner mindretallet mod et flertals diktatur. Jeg beklager mig ikke over de vilkår, mindretallene har i vor grundlov, men vi har alle grund til at beklage os over, at der intet flertal er. Ja, bevares, jeg ved meget vel, at hvis vi prøvede den høje regerings parlamentariske grundlag ved at foreslå den mistillidsdagsorden, som regeringen havde fortjent, så ville det radikale venstre ile den til undsætning og afværge vedtagelsen. Så underligt har det formet sig, at medens man i vor parlamentarismes barndom krævede, at en regering skulle have et flertal bag sig, er det nu nok, at den ikke har noget flertal imod sig i afgørende øjeblikke. Det er da et forfaldstegn, et resultat af partisplittelse, en partisplittelse så urimelig, at et parti i dette hus med blot 14 mandater er i stand til at bestemme, når der skal være flertal og mindretal for en afgørelse.

Så indtrængende, som det er mig muligt, beder jeg om, at valget den 14. maj vil skabe klarere linjer i dansk politik end dem, vi har kendt igennem mange år, og dermed give vort politiske liv den meget savnede handledygtighed på godt og ondt. Jeg foretrækker naturligvis „på godt“, og jeg ved, at forudsætningen for en politik „på godt“ er, at den højre side af denne sal kan komme til at skabe et flertal, som vil sikre om at bære et regeringsansvar, sikre sin regering tid til at gennemføre en økonomisk saneringsproces og tid til at fastholde denne politik længe nok til, at et tilbagefald til en socialdemokratisk regering ikke på ny formår at formøble det, som er sparet op.

Er denne mulighed til stede? Det radikale venstre er i stand til at give svaret, hvis det vil. Hidtil har det henvist til, at det afhænger af, hvilken politik der vil blive fulgt. Hvad er det for garantier, det radikale venstre i den henseende vil have? Fra den højre side af salen ved partiet, at der vil blive ført en politik på linje med den, der blev ført i tiden fra 1950 til 1953 med et godt resultat. Og til venstre sidder et socialdemokrati, hvis regeringspolitik vi alle kender fra 1947 til 1950 og igen fra 1953